ប្រវត្តិអ្នកតស៊ូខ្មែរសម័យអាណានិគមបារាំង

សង្ខេបឯកសារ

- ប្រវត្តិសារពត៌មាន អង្គរវត្ត របស់លោក ប៉ាចឈឺន.សឺងង៉ុកថាន់.ស៊ឹមវ៉ា
- ប្រវត្តិតៀមកាហ្វេ ខ្ទមកាហ្វេខ្មែរ
- ស្នូលពាក្យកម្មទាមទារលោកអាចារ្យ ហែមចៀវ
- តើទ្រង់យុត្តិវង្ស សុគតមកពីអ្វី ?
- បាតុកម្មសិស្សវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ សម័យ « មាសសាអែម.ប៉ែមសំបួរ.បើកកាស៊ីណូ. បិទវិទ្យាល័យ. ហុយម៉ោងៗ ! »
- នរណាសម្លាប់លោកអៀវកើស ប្រធានគណៈបក្សប្រជាធិបតេយ្យ ?
- គណបក្សសង្គមរាស្ត្រនិយមជាគណបក្សទោល អស់អ្នកជំទាស់
- ការទាត់ជំនួយអាមេរិកាំង ហើយបែរទៅរកជំនួយចិនកុម្មុយនិស្ត
- ការបាតុកម្មតាមបែបកុម្មុយនិស្តចិន
- ប្រវត្តិខ្មែរឥស្សរៈមែនទែន និង ខ្មែរឥស្សរៈវៀតកុង
- សម័យសាធារណរដ្ឋខ្មែរ
- ការដកងារពីលោក ស៊ីរិមតៈ ដោយការអុចអាលរបស់អ្នកម៉ែងលំម្នាក់
- ការវិលត្រឡប់របស់លោកសឺងង៉ុកថាន់មកកាន់តំណែងរដ្ឋមន្ត្រី
- វៀតកុងធ្វើវិទ្ធង្សនានៅក្នុងសាធារណរដ្ឋខ្មែរដោយចេញមុខដោយមានការស៊ុំត្រលំពីខ្មែរនៅក្នុង
- ការបង្កើតរណសិរ្សរួមជាតិកណ្តាចិនដើម្បីប្រឆាំងនិងសាធារណរដ្ឋខ្មែរ
- សាធារណរដ្ឋខ្មែរចាញ់សង្គ្រាមចិត្តសាស្ត្ររបស់កុម្មុយនិស្តកណ្តាចិន
- សាធារណរដ្ឋខ្មែរទម្លាក់អាវុធឱ្យខ្មែរក្រហមចូលមកសម្លាប់ប្រជាជនខ្មែរអស់ជាច្រើនលាននាក់
- ខ្មែរក្រហមមួយក្រុមប្រឆាំងនិងខ្មែរក្រហមវៀតកុងមិនឱ្យជន្លាសប្រជាជន
- ការសម្លាប់លោកហ៊ួយន់.ហ៊ួនឹម
- វៀតកុងធ្វើជាអ្នកដកទ័ពចេញពីដីខ្មែរ បន្ទាប់ពីបានប្រគល់អំណាចឱ្យពួកខ្មែរវៀតមិញរួចហើយ

ការផ្សាយរបស់មជ្ឈមណ្ឌលក្រមង៉ុយ ខែធ្នូ ១៩៩៥

ម៉ុនថាន់

អានុស្សាវរីយ៍

រំលឹកប្រវត្តិ

អ្នកតស៊ូខ្មែរ

អ្នកណាសម្លាប់លោក អៀវកើស
ប្រធានរដ្ឋសភា

ប៉ារីស៍ ធ្នូ ១៩៩៥

ការផ្សាយរបស់មជ្ឈមណ្ឌលក្រមង៉ុយ ខែធ្នូ ១៩៩៥

កម្រងអនុស្សាវរីយ៍

ប្រវត្តិអ្នកតស៊ូខ្មែរ
សម័យអាណានិគមបារាំងសែស

ប៉ារីស៍ ធ្នូ ១៩៩៥

រៀបចំដោយ គួចសុងហាក់ និង ឈុនខៃ
Réalisé par KUOCH Song Hak et CHHUN Khay
Paris Décembre 1995

អារម្ភកថា

ឯកសារ «ប្រវត្តិអ្នកតស៊ូខ្មែរខ្លះៗ» នេះបានបង្ហាញយើងឱ្យដឹងម្តងទៀតថា ខ្មែរជាត្រកូលអ្នកតស៊ូ ។

ការចង់រើបម្រះចេញពីនឹមអាណានិគមនេះ, អាចចាត់ទុកជាមេរៀនមួយសម្រាប់ខ្មែរជំនាន់ក្រោយឱ្យចេះភ្ញាក់រលឹក, ចេះឈឺឆ្អាលដើម្បីស្រោចស្រង់ប្រទេសរបស់ខ្លួនឡើងវិញ ជាពិសេសនៅសម័យនេះ ។

ការដែលខ្មែរនាំគ្នារត់លួចរទៅដល់ទីចាត់ការ សារ-ពត៌មាន ជាសក្ខីភាពមួយដែលបញ្ជាក់ឱ្យយើងដឹងថា ខ្មែរស្រេកឃ្លាននូវសេរីភាព, ខ្មែរដែលធ្លាប់តែត្រូវគេបំបិទមាត់ចង់ចេះ, ចង់ដឹងណាស់ នូវអ្វីដែលគេហៅថាការពិត, ភាពប្រាកដនិយម, ស្អប់ខ្ពើមនូវការអាថ៌កំបាំងគ្រប់បែបយ៉ាង ។

ខ្មែរជាអ្នកស្រឡាញ់និងគោរព អ្នកដឹកនាំរបស់ខ្លួន ។ ឯកសារនេះបានប្រាប់យើងអំពីការតស៊ូរបស់បាតុករដែលនាំគ្នាតាំងពីទីជិតឆ្ងាយ ស្ពាយឆ្នាំងអំបែងរាប់យប់-រាប់ថ្ងៃ ដើម្បីមកទាមទារ តវ៉ាយកអ្នកដឹកនាំដែលស្រឡាញ់ជាតិដោយស្មោះ ។ តែអនិច្ចាណាស់, នៅទីបញ្ចប់ខ្មែរមិនទាន់បានទទួលលទ្ធផលជាទីគាប់ចិត្តនៅឡើយទេ ដោយមកពីវីរៈបុរសទាំងនោះត្រូវគេតាមយាយីធ្វើបាបរហូតដល់អស់ជីវិតរៀងៗខ្លួន ។

អ្នកនិពន្ធបានចង្អុលប្រាប់យើងអំពីនយោបាយឈ្លានពាននៃបរទេសជិតខាងដែលតែងតែចូលមកយាយីខ្មែរគ្រប់ៗ

វេលាតាំងពីរាប់រយឆ្នាំណាស់មកហើយ ដោយប្រើមធ្យោបាយតែមួយគឺញុះញង់ខ្មែរល្ងង់ខ្លៅដើម្បីធ្វើជារនុកក្នុងរបស់វា ។ រឿង ពុតឆាយ ជាតួយ៉ាងស្រាប់ ដូចជាខ្មែរបរិវាយួនផ្សេងៗទៀតដែលបានបើកទ្វាររបងនគរខ្មែរឱ្យសត្រូវចូលដោយសេរី។ យើងឃើញថានយោបាយរបៀបនេះសត្រូវមិនដែលបោះបង់គោលជំហររបស់វាម្តងណាទេ ។

គួរកត់សំគាល់ថា នៅក្នុងទសវត្សនេះ អ្នកនិពន្ធខ្មែរពីរនាក់ទៀតបានខំលាតត្រដាងការឈ្លានពានរបស់សត្រូវតាមរយៈឯកសាររបស់គាត់ គឺទីមួយ ឯកសារ « នរណាជាឃាតករ ? » និង ទីពីរ « អង្គការជានរណា? » ដែលមានជាច្រើនរយទំព័រ ។

ជាបញ្ចប់, យើងឃើញថា នៅលើកណាៗក៏ដោយ, នៅពេលណាដែលខ្មែរធ្វើអ្វីមួយ, បរទេសជិតខាងតែងតែលូកដៃមកលាយឡំនិងរឿងរបស់ខ្មែរជានិច្ច ។

តទៅអនាគត, បើខ្មែរភ្លេចខ្លួន សត្រូវនឹងបន្ទំចូលមកបង្កើតជាគណៈបក្ស, ជាសមាគមយកឈ្មោះខ្មែរ, ដោយប្រើខ្មែរឬកូនកាត់យួនខ្មែរជាអ្នកធ្វើ ហើយវាពួននៅពីក្រោយខ្នងយើង ចាំញាក់ខ្សែឱ្យខ្មែរធ្លាក់ឆ្ពោះទៅរកគោលដៅដីខ្មៅក្រខ្វក់របស់វា ។

បារីស៍ មករា ១៩៩៥

មជ្ឈមណ្ឌលក្រមង៉យ

ប្រវត្តិអ្នកតស៊ូខ្មែរខ្លះៗ ក្នុងសម័យអាណានិគមបារាំង (1)

ខ្ញុំសូមជំណាលជំរាបកូនចៅខ្មែរ ឱ្យបានជ្រាបអំពីប្រភពកំណើតសារពត៌មាន« *អង្គរវត្ត* (2) »ដែលមានលោក *ប៉ាចឈឿន* ជាចាងហ្វាង. សូមលោកអ្នកនាងជ្រាបដូចតទៅនេះ :

មុនដំបូង,រូបខ្ញុំបានជួយដើមទុនខ្លះឧបត្ថម្ភលោក *ប៊ុនច័ន្ទម៉ុល* ដែលមិនបានរៀនសូត្រអ្វីឆ្ងាយទេ ។

តែលោកមានសេចក្តីក្លាហានណាស់ ហើយថែមទាំងជាកីឡាករខាងប្រដាល់ម្នាក់ដែលតែងតែឡើងប្រឡងប្រជែងនៅវាលមេរុំជារៀងរាល់ពេលចូលឆ្នាំខ្មែរផង ។ គាត់ជាកូនលោកឧកញ៉ា *ប៊ុនច័ន្ទមង្គល* ហើយលោក ប៊ុនច័ន្ទមង្គលជាកូនប្រសារលោកមហាមន្ត្រី *ប៉ុកឌុច* ។

លោកប៊ុនច័ន្ទម៉ុលមានបងប្អូន៩នាក់, ប្រុស៦នាក់,ស្រី៣នាក់ ។ លោកស្រីប៊ុនច័ន្ទមុល្លីជាភរិយារបស់លោក *ជួនហ៊ល* (កូនសម្តេច *ជហ្វាវាំងជួន*) ។ ក្នុងចំណោមបងប្អូនលោក

---

(1) *កាលណោះលោកសឺងង៉ុកថាន់ធ្វើការនៅក្រសួងពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត, លោកប៉ាចឈឿនធ្វើការនៅហាងលក់រថយន្ត ហ្គារ៉ាសហ្សង់កុងប៉ឺហ្សូ* (Garage Jean Compte-Peugeot)*, លោក អៀវកើស ធ្វើការច្រើនកន្លែង មាននៅចំការកៅស៊ូតំបន់ ដប់-មេមត់ កំពង់ចាម ជាដើម ។ លោក ស៊ឹមវ៉ា ធ្វើការនៅក្រសួងទ្រីប៊ុយណាល់* (tribunal) *បារាំង. លោក ជុំមួង.នួនឌួង ធ្វើការនៅប៉ុយរ៍ ដេឡូហ្គេស៍ នៅមុខវាំង.លោកប៊ុនច័ន្ទម៉ុលជាម្ចាស់ហាងកាហ្វេ. ប៊ុនថាន់នុំ ជាម្ចាស់ហាង សេនប៊ុនថាន់ នៅផ្សារស៊ីលែត។ល។*

(2) *កើតក្នុងរវាងឆ្នាំ ១៩៣៦ ហើយគ្មានទំនាក់ទំនងអ្វីនឹងកាសែត អង្គរវត្តនៅស្រុកបារាំងសព្វថ្ងៃ (ឆ្នាំ១៩៩៥) នេះទេ ។*

ប៊ុនច័ន្ទម៉ុល. មានលោក *ប៊ុនច័ន្ទឆ្វង់* រៀនសូត្របានល្អលើសជាងគេ ។

កាលបើឃើញលោក ប៊ុនច័ន្ទម៉ុល ដើរតែលតោលគតការធ្វើដូច្នោះ. ខ្ញុំក៏បបួលឱ្យរៀបចំចាត់ចែងបង្កើតតៀមកាហ្វេខ្មែរមួយនៅផ្សារ *ស៊ីតែក* ដើម្បីប្រមែប្រមូល. ទាក់ទាញពួកជាងនៅសាលារចនាផង. ពួកអ្នកធ្វើការនៅ*ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត* ផង។ យើងមានគ្នាបីនាក់ ។ លោកប៊ុនច័ន្ទម៉ុលចូលដើមទុន២០០រៀល. លោក*ប៉ុណ្ណក៏ហេង*២០០រៀល. ឯរូបខ្ញុំ៣០០រៀល ។

ផ្ទះកាហ្វេនេះក៏ចាប់កំណើតឡើង. ដែលមានរូបខ្ញុំជាអ្នកឧបត្ថម្ភគ្រប់សព្វដោយមិនយកចំណេញទេ ព្រោះចង់ឱ្យលោកទាំងពីរនាក់ខាងលើនេះមានការធ្វើ ។

ផ្ទះកាហ្វេនេះមានឈ្មោះថា : *ខ្ទមកាហ្វេខ្មែរ* មានទីតាំងនៅអតីតផ្លូវប៉ាវី(Pavi) បែរមុខទៅវាលមេរុ. ខាងជើងព្រះបរមរាជវាំង ។

ការបង្កើតផ្ទះកាហ្វេនេះបានផលជាក់ស្តែង ជាទីគាប់ចិត្តណាស់ ។ លោក *ប៉ាចឈឺន*. លោក *ស៊ឹងង៉ុកថាញ់* ព្រមទាំងអស់លោកខ្មែរៗ ពីទីដទៃខ្លះ មកជួបជុំគ្នានៅផ្ទះកាហ្វេនេះជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ មុននឹងចូលទៅធ្វើការក្តី. ពេលចេញពីធ្វើការក្តី អស់លោកទាំងនោះតែងតែមកអង្គុយជជែកគ្នាលេងនៅទីនេះជាធម្មតា ។

នៅក្នុងផ្ទះកាហ្វេនេះ គេមានដាក់រូប ក្បាលឆ្កែមួយ ជាសញ្ញា ។ កាលណារូបនេះនៅលើទីតាំង. អ្នកទាំងអស់គ្នាមិនត្រូវនិយាយពីរឿងនយោបាយទេ ។ កាលបើឃើញរូបក្បាលឆ្កែ

នេះហើយ. អ្នកដែលចូលទៅផឹកកាហ្វេទាំងប៉ុន្មានត្រូវតែផ្លះប្តូរពាក្យសំដីមករឿងធម្មតាទៅវិញ ។

ផលនៃការជួបជុំគ្នានេះ. អាចធ្វើឱ្យមនុស្សចេះភ្ញាក់រឭក. នឹកឃើញភាពលំបាកថោកទាបដែលជាខ្ញុំកញ្ជះគេ ។ ដូច្នេះហើយអ្នកទាំងនោះក៏កើតគំនិតចង់រើបម្រះពីនឹមនេះប្រៀបបីដូចទៅនឹងសត្វដែលចង់ហើរចេញពីទ្រុងដូច្នោះឯង ។

ការដែលនាំឱ្យមានកំណើតកាសែត *នគរវត្ត* នេះគឺចេញមកអំពីផ្ទះកាហ្វេនេះឯង ។កាលដើមដំបូងមានលោក ស៊ឹងង៉ុក-ថាន់. លោក ប៉ាចឈឺន. លោក ជុំមួង. លោកស៊ឹមវ៉ានាំគ្នាគិតករតាំងឡើងជាក្រុមហ៊ុន ។ គេកំណត់ក្នុងមួយហ៊ុនៗចំនួនជាទឹកប្រាក់ ៥រៀល (Piastres (1)) ។ ព្រោះខ្មែរនៅពេលនោះមិនសូវមានលុយកាក់បរិបូរណ៍ទេ. តែគេមានចិត្តខំតស៊ូនិងសាមគ្គីក្នុងរឿងជាតិណាស់ ។

រូបខ្ញុំមានវ័យចាស់ជរាណាស់ទៅហើយ. ហើយដើម្បីជូនកូនចៅខាងក្រោយបានជ្រាប. ខ្ញុំនឹងដំណាលជំរាបពីរឿងដែលកាលនៅពេលនោះមានរូបខ្ញុំម្នាក់បានដឹង. បានឃើញ និង បានជួយជ្រោមជ្រែងផងដែរ ដូចតទៅនេះ :

អស់លោកទាំងប៉ុន្មាននាក់ខាងលើនេះ ក៏ខំប្រឹងរួមកម្លាំងគ្នាឡើងបង្កើតបានសារព័ត៌មាន *នគរវត្ត* នេះ ក្នុងគោលគំនិត

(1) គឺលុយរៀលក្នុងជំនាន់នោះដែលចាយបានក្នុងឥណ្ឌូចិន (បីប្រទេស) គឺប្រទេសកម្ពុជា. លាវនិងយួន ។ នៅក្នុងសម័យនោះ ធនាគារឥណ្ឌូចិន ជាអ្នកបានបោះពុម្ពប័ណ្ណនេះ. ហើយគឺសេដ្ឋកិច្ចទាំងបីប្រទេសនេះហើយដែលទទួលខុសត្រូវតម្លៃប្រាក់ (Piastre) ។ ធនាគារកណ្តាលមានទីស្នាក់ការនៅទីក្រុងហាណូយ (យួនហេ) ។ មន្ត្រីធំបារាំងត្រួតលើប្រទេសទាំងបីគេហៅថា ហ្គូវែរនើរយ៉េណេរ៉ាល (Gouverneur général) មានទីស្នាក់ការនៅក្រុងហាណូយ ។ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ និង វៀងច័ន្ទ គេហៅថា រ៉េស៊ីដង់ស៊ុបេរីយើរ (Résident supérieur) ។

សម្រាប់ដាស់តឿនក្រើនរំឭកយុវជន-យុវនារីខ្មែរជំនាន់ក្រោយ ឱ្យមានការឈឺចាប់ភ្ញាក់រឭក ព្រោះកាលណោះ យើងរស់នៅក្រោមបង្គាប់បារាំងសេស ។ ខ្មែរនៅពេលនោះមានសេចក្តីលំបាកវេទនាដោយមកពីការកៀបសង្កត់ តាមឧបាយកលផ្សេងៗ ធ្វើឱ្យយើងមានការឈឺចាប់ណាស់ ពុំហ៊ានមាត់-ក. និយាយស្តីអ្វីនឹងគេទេ ។

មុនដំបូងគេបានរៀបចំចែកថ្នាក់សមាជិក តាមថ្នាក់ការងារដែលត្រូវធ្វើ :

ទី១ : <u>សមាជិកក្រុមអភិបាល</u> :
មានលោក *ប៉ាចឈឺន* ជាចាងហ្វាង.លោក *ស៊ឹងង៉ុកថាន់. អៀវកើស.ស៊ឹមវ៉ា.ម៉ៅហ៊្វុង.ជុំមួង.នួនដួង* ជាអ្នកចាត់ចែងអត្ថបទ និង រៀបចំទំព័រកាសែត ។

ទី២ : <u>យុត្តិកសមាជិក</u> :
មានលោកអាចារ្យ *ហែមចៀវ* (1).*ខៀវជុំ* (1).*ប៉ាងខាត់* (1). *ប៊ុនច័ន្ទម៉ុល.ប៊ុនថាន់. ទេពប៉ាន. ជាងលាន. មិញណាត្រី*។ល។ ជាអ្នកឃោសនានិងដើរបបួលរកសមាជិក ឱ្យបានកាន់តែច្រើន សម្រាប់ហ៊ុនផងសម្រាប់អ្នកគាំទ្រផង ព្រមទាំងដាស់តឿនរំឭកប្រជាជនឱ្យចេះរួបរួមសាមគ្គីគ្នា ។ ចំណែកខាងព្រះសង្ឃ មានលោកអាចារ្យ ហែមចៀវ.ខៀវជុំ.ប៉ាងខាត់ កាលបើមានគេនិមន្តទៅបុណ្យឯណាម្តងៗ លោកតែងតែឆ្លៀតឱកាសនោះពន្យល់រំឭកដាស់តឿនទាយក.ទាយិកាក្នុងធម្មទេសនារបស់លោកជារៀងរាល់ពេល ។ មានថ្ងៃមួយនោះ, លោកបានចូលទៅទេសនានៅក្នុងពន្ធនាគារ ដែលមានអ្នកទោសជាច្រើន ។

(1) ជាព្រះសង្ឃ

ដោយអំណាចធម្មទេសនានោះ.អ្នកទោសទាំងឡាយ ក៏ផ្អើលជ្រួលច្របល់. ភ្ញាក់រឭកក្រោកឡើងព្រួតគ្នាវាយតម្រួត និងឆ្មាំគុក ហើយរត់ចេញបានជាច្រើននាក់ ។ អ្នកខ្លះត្រូវគេចាប់បានបញ្ចូលគុកវិញ.អ្នកខ្លះបានរត់គេចរួចខ្លួនមក ។ ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមក.គេក៏ឈប់និមន្តលោកឱ្យទៅទេសនាប្រៀនប្រដៅទៀតហើយ ។

ទី៣ : <u>បាសាទិកសមាជិក</u> : ដែលគ្រាន់តែមានឈ្មោះជាអ្នកគាំទ្រ ។

& &
&

លោក ប៊ុនច័ន្ទម៉ុលតែងតែឃោសនាពន្យល់អ្នកមកផឹកកាហ្វេជានិច្ចជាកាល ។ ចំណែកឯរូបខ្ញុំដែលជាជាងរចនាគ្រឿងមាសប្រាក់ (1), តែងតែចេញចូលជារឿយៗធ្វើរបស់របរសម្រាប់រាជវាំង ។

នៅពេលមួយខ្ញុំឆ្លៀតឱកាសថ្វាយទូលសម្តេច *ពិណ្ណភ៏* អំពីកំណើតនៃកាសែតអង្គរវត្តនេះ ដែលមានឧត្តមគតិសម្រាប់បំភ្លឺណែនាំខ្មែរទូរទាំងប្រទេស ឱ្យចេះស្រឡាញ់ ជាតិ.សាសនានិងព្រះមហាក្សត្ររបស់ខ្លួន ។ សម្តេច ព្រះពិណ្ណភ៏ ដែលត្រូវជាព្រះអនុជ *ព្រះបាទមុនីវង្ស* បានប្រទានប្រាក់ចំនួនមួយពាន់រៀល (១000រៀល - 1000 Piastres) ដល់កាសែត អង្គរវត្ត ។ ខ្ញុំបាន

(1) សូមអញ្ជើញអាន « ជីវប្រវត្តិរបស់លោកតាប៊ុនថាន » បោះពុម្ពដោយមជ្ឈមណ្ឌលក្រមង៉ុយ ៨៨ ទំព័រ ខែកញ្ញា ១៩៩៥ ។

អញ្ជើញលោកប៉ាចឈឺនឱ្យមកទទួលប្រាក់នេះពីផ្ទាល់ព្រះហស្ត សម្តេចពិណ្ណឹកា ។ ប្រាក់ចំនួនមួយពាន់រៀលជំនាន់នោះ មានតម្លៃណាស់ ជាហេតុធ្វើឱ្យអស់លោកអ្នកទទួលខុសត្រូវ ខាងកាសែតត្រេកអរនឹងខ្ញុំជាក្រៃលែង ។

កាសែត អង្គរវត្ត មានប្រជាប្រិយភាពសម្បើមណាស់ ។ នៅពេលដំបូងគេចេញចំនួន ៥០០ច្បាប់.មួយលើកម្តងក្នុងមួយអាទិត្យ ។ នៅលើកទី២គេចេញចំនួន១០០០ច្បាប់ ។ ចំនួននេះនៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់នឹងសេចក្តីត្រូវការលោកអ្នកអានទេ ព្រោះនៅពេលនោះ.អ្នកនៅខេត្តក្រៅក៏សុំជាវជាសទ្ធីកសទ្ធាប់ដែរ ។ ពីរខែក្រោយមកគេចេញចំនួន ៧០០០ច្បាប់.ក្នុងមួយលើកៗ ។ ការដែលចេញមានចំនួនច្រើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឱ្យបារាំងមានសេចក្តីចាប់អារម្មណ៍ ... ។

បារាំងក៏ចាត់ការត្រួតពិនិត្យមើលសិនមុននឹងចេញ ។ ពេលខ្លះគេមិនពេញចិត្តនឹងអត្ថបទដែលកាសែតបំរុងចុះផ្សាយ.បារាំងក៏បង្គាប់ឱ្យដកចេញ ។ កន្លែងដែលត្រូវចុះក៏នៅចំហរទទេ ។អ្នកអានក៏ផ្អើលទៅសួមមើលអត្ថបទដល់ទីចាត់ការសារពត៌មាន ។ បារាំងឃើញដូច្នោះ.គេក៏កោះហៅ លោកប៉ាចឈឺន ទៅម្តងទៀតបង្គាប់ឱ្យរកអ្វីយកមកចុះបំពេញ កុំទុកចំហរ ។ ការចេញកាសែតក៏មានការរអាក់រអួលដោយត្រូវប្រើពេលយ៉ាងយូរ.ទម្រាំនឹងដកចេញ. ដាក់ចូលអត្ថបទនិមួយៗពេលវេលាក៏ត្រូវប្រើលើសពីមួយអាទិត្យគឺគេធ្វើបាបយើងយ៉ាងណាកុំឱ្យយើងមានអ្នកអានច្រើនតទៅទៀត ។

ហេតុនេះ, នៅក្នុងពេលឥឡូវនេះ សូមកូនចៅខ្មែរទាំង

ឡាយមេត្តាជ្រាបថា : បើប្រទេសយើង «ខ្ញុំគេ »ហើយ យើងច្បាស់ជាអស់មានសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញយោបល់ហើយ។

ចំណែកឯព្រះសង្ឃ ហែមចៀវ, ព្រះអង្គបានភ្ញាក់រឭកនឹកឃើញការថោកទាប.ខាត ចំណេញ មុនគេ ។ ជារៀងរាល់យប់លោកតែងតែរួមប្រជុំព្រះសង្ឃនិងឧបាសកខ្លះៗនៅក្រោមកុដិដើម្បីរកការដោះស្រាយ រកគម្រោងការណ៍នឹងរើបម្រះចេញពីអំណាចបារាំង ។ ព្រោះនៅពេលនោះលោកអាងទៅលើអានុភាពរបស់ជប៉ុនដែលមានអំណាចមកលើបារាំង ។

ខាងកាសែត អង្គរវត្ត ក៏ខិតខំរកចំណុចខ្សោយរបស់បារាំងយកមកចុះផ្សាយឃោសនាដើម្បីឱ្យខ្មែរភ្ញាក់រឭក ។ នៅឯតៀមកាហ្វេរបស់លោកច័ន្ទម៉ុល.ទាំងអស់គ្នានិយាយតែពីរឿងជាតិជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។

លោក សឺនង៉ុកថាញ់

ក្បួនបាតុកម្មទាមទារ
លោកអាចារ្យហែមចៀវ

មានថ្ងៃមួយមានបារាំងម្នាក់ឈ្មោះ*ម៉ៀរ៉ាក៏ះ* បានចូលទៅក្រាបទូលសម្តេច*ជួនណាត*សូមរៀន«សំណាក់ធម៌កម្មដ្ឋាន » ក្នុងចេតិយ៍ក្រោយព្រះវិហារវត្តឧណ្ណាលោម ។ បារាំងនេះមិនបានរៀនធម៌អីទេព្រោះជារៀងរាល់យប់ពីម៉ោង៩យប់ទៅ១១អាធ្រាត្រ ក្នុងឋានៈជាអាំងស្ប៉ិចទ័រគិញ, គាត់តែងតែដើរសង្កេតការណ៍ ក្នុងវត្តគ្មានលោះមួយយប់ណាឡើយ ។ លោកសង្ឃនិងអ្នកឯទៀតឃើញអាកប្បកិរិយាបារាំងនេះ ដែលគួរឱ្យសង្ស័យក៏នាំគ្នាឡើងទៅទូល លោកអាចារ្យហែម-ចៀវ ។ លោកអាចារ្យហែមចៀវក៏ចាត់រូបខ្ញុំឱ្យឡើងទៅទូលសម្តេចជួនណាតតាមហេតុដែលខ្ញុំបានឮមក ។ សម្តេចជួនណាត បានជ្រាបហើយ ក៏បដិ-សេធពុំព្រមយល់តាមការដែលខ្ញុំបានទូលនោះទេ ។ លោកមានសង្ឃដីកាថា :

-អាត្មាបានស្គាល់បារាំងនេះច្បាស់ណាស់.គាត់ថែមទាំងសុំអាត្មាបួសទៀតផង ។ ខ្ញុំក៏ទូលលោកទៅវិញថា :

-ខ្ញុំព្រះករុណាល្ងង់ណាស់.អ្វីៗជឿតាមសម្តេចមានបន្ទូលទាំងអស់ ។ ការដែលខ្ញុំព្រះករុណាចូលមកគាល់ទូលសម្តេចនេះព្រោះខ្ញុំព្រះករុណាចាំព្រះបន្ទូលសម្តេចទេសនាថា :

-កុំទុកចិត្តជនបរទេស. កុំទុកចិត្តអភិនេស្រ្តម៌. កុំទុកចិត្ត

អភិប្រាយ (1)។ ពាក្យនេះ ដែលជាព្រះបន្ទូលរបស់សម្តេច ។ នៅពេលនោះ.សម្តេចជួនណាតឆ្លើយមកខ្ញុំវិញថា :

-លោកកុំភ័យចំពោះបារាំងនេះ. ឯបារាំងណាៗទៀតអាត្មាមិនដឹងទេ ។ល។

& &
&

ក្រោយមកប្រមាណជាពីរខែតែប៉ុណ្ណោះ ស្រាប់តែបាត់កូនសិស្សអាចារ្យហែមចៀវ ពីកុដិ ពីរថ្ងៃមិនឃើញមកបម្រើលោក. មកស៊ីបាយក៏មិនឃើញមក ។ កន្លងមកប្រមាណជាពីរ-បីថ្ងៃស្រាប់តែនៅម៉ោង៩ព្រឹកមានពួកគិញបើកឡានចូលមកចាប់លោកអាចារ្យហែមចៀវនៅសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់.លោកជុំមួង. លោកនួនឌួង ពីរនាក់ទៀតនៅក្រសួងដេឡេហ្គេស៍ មុខវាំងយកទៅឃុំនៅក្រសួងប៉ូលីស៍បារាំង ។ ចំណែកឯលោកអាចារ្យហែមចៀវ គេនាំយកទៅប្រគល់ ឱ្យលោក *ទាសាន* រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃឱ្យនាំទៅសូមអនុញ្ញាតពីសម្តេចសង្ឃជួនណាតផ្សឹកចេញពីភេទព្រះសង្ឃមកជាគ្រហស្ថវិញ ។ លុះកន្លងមក

---

(1) អភិនេស្រ្តម៌ គឺអ្នកបួសស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ព្រោះបានកទ្រព្យសម្បត្តិផងទាំងពួង. អភិប្រាយ គឺ សេចក្តីអធិប្បាយ ។កុំទុកចិត្តអ្នកបួស.កុំទុកចិត្តសេចក្តីអធិប្បាយរបស់មនុស្ស ។ ពាក្យនេះចាស់ទុំប្រដៅខ្មែរជំនាន់ក្រោយឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នក្រែងមានពួកចោរឬពួកអ្នកទិលខ្ជិលធ្វើការរកស៊ីឬពួកបរទេសជិតខាង ចូលមកបន្លំធ្វើជាអ្នកបួសក្លែងក្លាយដើម្បីពន្លិចពុទ្ធសាសនាដែលខ្មែរតែងតែគោរពបូជា ។ កុំទុកចិត្តអភិប្រាយគឺកុំទុកចិត្តពាក្យឃោសនារបស់អ្នកនយោបាយនានាឬអ្នកឃោសនាលក់ថ្នាំកែរោគជាដើមដែលពូកែប៉ិនប្រសប់រកពាក្យណាៗដាក់ឱ្យចំចំណុចខ្សោយរបស់យើងម្នាក់ៗឱ្យយើងលង់ខ្លួន ដើម្បីមម្រើប្រយោជន៍របស់គេតែប៉ុណ្ណោះ ។